२६. आमचे चुकले

• ऐका व वाचा.

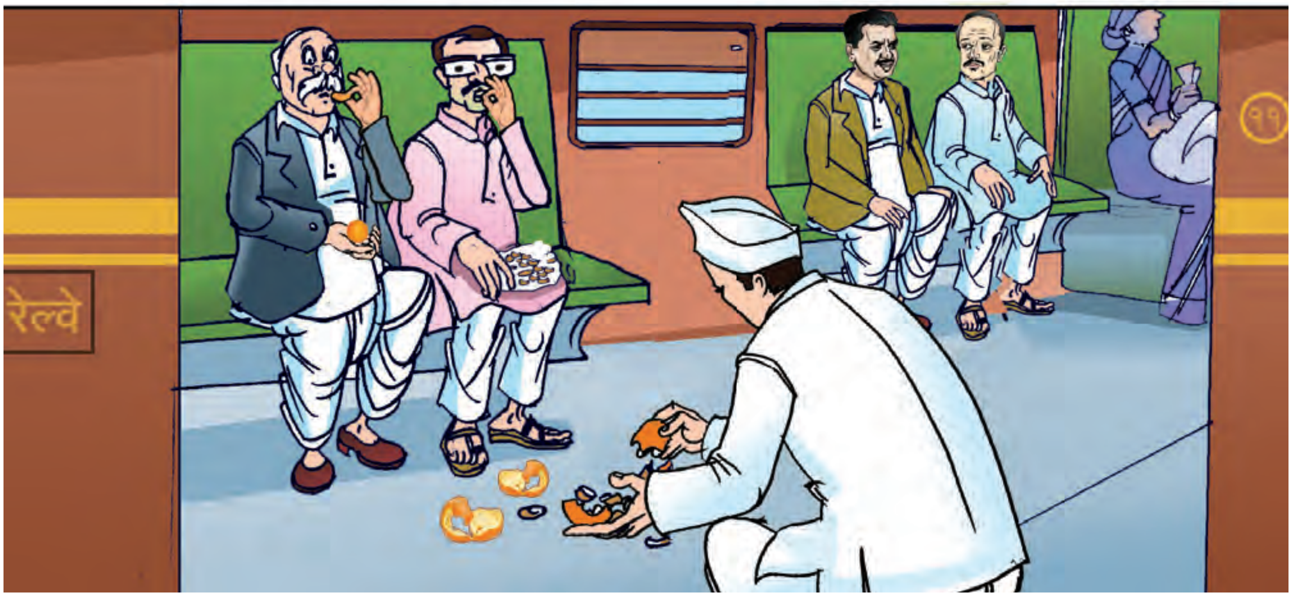

एकदा सानेगुरुजी रेल्वेने प्रवास करत होते. त्यांच्या शेजारचे प्रवासी शेंगा, संत्री खात होते. टरफले, साली खाली टाकत होते. त्यांचे खाऊन झाल्यावर गुरुजी उठले. टरफले, साली गोळा केल्या. कागदात बांधून ठेवल्या. गुरुजी आपल्या जागेवर बसले. शेंगा खाणाऱ्या प्रवाशांना खंत वाटली नाही. नंतर पुढच्या स्टेशनवर एक प्रवासी त्या डब्यात चढला. सानेगुरुजींना पाहताच त्याने वाकून नमस्कार केला, तेव्हा शेजारची प्रवासी मंडळी चमकली. त्यांनी चौकशी केली. चौकशी करताच ते सानेगुरुजी आहेत, हे त्यांना कळले. ते सर्वच खजील झाले व म्हणाले, ''गुरुजी, आमचे चुकले. क्षमा करा.''

गुरुजी नम्रपणे म्हणाले, ''मी कोण तुम्हांला क्षमा करणार ? गाडीमध्ये आपण सर्वजण बसतो, प्रवास करतो. गाडी स्वच्छ ठेवणं ही सर्वांचीच जबाबदारी आहे. गाडी घाण होऊ नये, म्हणून मी ती स्वच्छ केली.''

अशी ही गुरुजींची वृत्ती ! आपल्या जीवनात कोणतेही काम त्यांनी कधीच हलके मानले नाही.

प्र. १. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

(अ) प्रवासी काय खात होते?

(आ) प्रवाशांचे खाणे झाल्यानंतर गुरुजींनी काय केले?

(इ) सार्वजनिक ठिकाणी स्वच्छता ठेवण्याबाबत आपली कोणती जबाबदारी आहे?

प्र. २. तर काय झाले असते ?

(अ) सानेगुरुजी रेल्वेच्या डब्यात नसते.

(आ) टरफले टाकणाऱ्या प्रवाशांनी सानेगुरुजींना ओळखले नसते.

प्र. ३. सार्वजनिक ठिकाणी कचरा करणारे लोक पाहिल्यास तुम्ही त्यांना काय सांगाल ?

प्र. ४. आपला वर्ग व शाळेचा परिसर स्वच्छ ठेवण्यासाठी तुम्ही काय काय कराल ?

- **उपक्रम :**

१. शहर स्वच्छ ठेवण्यासाठी शहरात काही घोषवाक्ये लिहितात. अशा घोषवाक्यांचा संग्रह करा.

२. 'संत गाडगेबाबा' यांनी ग्रामस्वच्छतेविषयी केलेल्या कामांची माहिती मिळवा.

वाचा.

आई : अरे बंडू, डोळे मिटून आरशापुढे का उभा आहेस ?

मुलगा : अगं आई, मी झोपलो म्हणजे कसा दिसतो, ते पाहत होतो.